

Lomituksen toimeksiantosopimuksen tehneille kunnille/kaupungeille

Lomituksen paikallisyksikkörakenteen kehittäminen

Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela) teki aiemmin tänä vuonna kyselyn lomituksen toimeksiantosopimuksen tehneille kunnille niiden kiinnostuksesta laajemman lomitusalueen hoitamiseen mahdollisten paikallisyksiköiden yhdistämisten johdosta. Kyselyn taustalla on lomituspalveluihin oikeutettujen maatalousyrittäjien määrän väheneminen kotieläintuotannon voimakkaan rakennekehityksen seurauksena ja sitä kautta tarve yhdistää nykyisiä lomituksen paikallisyksiköitä suuremmiksi kokonaisuuksiksi lomituspalvelujen toiminnan turvaamiseksi ja laadukkaiden palvelujen varmistamiseksi.

Melan kyselyyn vastasi 39 kuntaa 41 toimeksiantosopimuksen tehneestä kunnasta. Kiitämme kaikkia kyselyymme vastanneita.

Tulosten mukaan pääosa kunnista (34 kuntaa) on kiinnostunut laajentamaan lomituspalveluiden toiminta-alueitaan. Näistä neljä katsol, että oikea aika laajentumiselle on vasta myöhemmin, kun hallituksen suunnitelmat lomituspalvelujen osalta ovat selvillä. Neljä kuntaa esitti laajentumisen reunaehdoksi hallintokustannusten nykyistä suuremman/täyden kompensaation. Viidessä kunnassa ei ole halukkuutta alueen laajentamiseen.

Kunnat nostivat vastauksissaan esiin, että suuremmissa yksiköissä pystyttäisiin paremmin turvaamaan riittävät resurssit hallinnossa ja sijaisjärjestelyissä, kouluttamaan henkilökuntaa ja kehittämään toimintaa. Suuremman yksikön uskotaan turvaavan paremmin laadukkaat palvelut ja olevan myös vetovoimaisempi työpaikka lomittajille. Lomituspalvelut koetaan kunnissa tärkeänä osana maatalousyrittäjien sosiaaliturvaa ja erityisesti maaseutumaisten kuntien/kaupunkien toimintastrategiaan hyvin sopivina.

Melan tavoitteena on suunnitella vuoden 2020 aikana tuleva lomitusalueiden rakenne tulevaisuuden tarpeet huomioon ottaen. Mela katsoo, että toiminnan turvaamiseksi paikallisyksiköiden on minimissään tuotettava keskimäärin 40 000 - 50 000 lomituspäivää (erityisyyistä tästä voidaan poiketa). Yksiköt voivat olla myös huomattavasti tätä suurempia.

Mela ottaa suunnittelussa huomioon kuntien näkemykset tarkoituksenmukaisten alueiden muodostamiseksi. Saimme kyselyssämme myös jonkin verran konkreettisia ehdotuksia uusista lomituspalvelualueista, mutta halutessanne teillä on mahdollisuus tehdä tarkentava ehdotus Melan tavoitteeksi asettama lomituspäivien minimimäärä huomioon ottaen (liitteenä on arvio lomituspäivien määrästä paikallisyksiköittäin vuoden 2019 lopussa). Yhteistyö kuntien välillä on toivottavaa jo toiminnan

**Maatalouslomituspalvelut, arvio vuosilomaan oikeutetuista yrittäjistä v. 2019
ja lomituspäivistä v. 2018-2022**

	Yrittäjiä	Lomituspäiviä				
	2019	2018	2019 (-7,38 %)	2020 (- 6,0 %)	2021 (- 6,0 %)	2022 (- 6,0 %)
ALAJÄRVI	210	9 549	8 844	8 313	7 815	7 346
ALAVUS	231	10 242	9 486	8 917	8 382	7 879
HAAPAVESI	272	13 175	12 202	11 470	10 782	10 135
HONKAJOKI	396	16 634	15 406	14 482	13 613	12 796
HÄMEENLINNA	288	13 253	12 275	11 538	10 846	10 195
IISALMI	871	43 682	40 459	38 031	35 749	33 604
KALAJOKI	343	16 671	15 441	14 514	13 643	12 825
KAUHAVA	313	13 183	12 210	11 478	10 789	10 142
KAUSTINEN	335	16 393	15 183	14 272	13 416	12 611
KEURUU	762	35 810	33 167	31 177	29 306	27 548
KOUVOLA	414	19 250	17 829	16 759	15 754	14 808
KUOPIO	966	48 958	45 345	42 624	40 066	37 662
KURIKKA	842	36 130	33 464	31 456	29 569	27 794
LEMPÄÄLÄ	311	14 407	13 344	12 543	11 790	11 083
LIPERI	310	16 507	15 289	14 372	13 509	12 699
LOVIISA	246	10 611	9 828	9 238	8 684	8 163
MIKKELI	347	17 636	16 335	15 355	14 433	13 567
MUHOS	470	23 896	22 133	20 805	19 556	18 383
NIVALA	366	18 977	17 576	16 522	15 530	14 599
PARIKKALA	219	10 214	9 461	8 893	8 359	7 858
PEDERSÖRE	750	27 523	25 491	23 962	22 524	21 173
POSIO	200	11 182	10 356	9 735	9 151	8 602
PÖYTYÄ	295	12 024	11 137	10 469	9 841	9 250
RANTASALMI	282	12 473	11 552	10 859	10 208	9 595
REISJÄRVI	366	20 229	18 736	17 612	16 555	15 562
RISTIJÄRVI	167	11 079	10 261	9 646	9 067	8 523
SALLA	64	3 646	3 377	3 174	2 984	2 805
SALO	428	16 784	15 546	14 613	13 736	12 912
SASTAMALA	447	22 467	20 809	19 560	18 386	17 283
SAVITAIPALE	214	9 038	8 371	7 868	7 396	6 953
SIIKALATVA	267	13 181	12 209	11 476	10 787	10 140
SODANKYLÄ	76	4 204	3 894	3 660	3 440	3 234
SOTKAMO	176	9 099	8 427	7 922	7 446	7 000
SUUPOHJA	323	14 739	13 651	12 832	12 062	11 338
SYSMÄ	403	19 027	17 623	16 681	15 780	14 875
TOHMAJÄRVI	240	13 556	12 555	11 802	11 094	10 428
TOHOLAMPI	508	25 585	23 697	22 275	20 938	19 682
VALTIMO	258	14 580	13 504	12 694	11 932	11 216
VEHMAA	559	22 941	21 248	19 973	18 775	17 648
YLITORNIO	374	21 756	20 150	18 941	17 805	16 736
YPÄJÄ	286	11 619	10 761	0	0	0
Yhteensä	15 195	721 906	668 629	628 512	590 801	555 353

NEUVOTTELU MAATALOUSLOMITUKSEN HALLINNOLLISISTA ALUEISTA

Aika tiistaina 7.1.2020 KLO 14.00 – 15.15
Paikka MTK-Varsinais-Suomen toimisto, Raisio
Läsnä Mikko Heiskanen, Salo
Janne Ranki, Salo
Sami Suikkanen, Somero
Anu Helin, Pöytyä
Ari Koskinen, Vehmaa
Tuomas Levomäki, maatalousyrittäjä Loimaa
Paavo Myllymäki, MTK-Varsinais-Suomi, pj.
Aino Launto-Tiuttu, MTK-Varsinais-Suomi, siht.

Paavo Myllymäki toivotti osallistujat tervetulleiksi.

Mela on lähettänyt kyselyn lomituksen paikallisyksikkörakenteen kehittämistä ja tarkoituksenmukaisten lomitusalueiden muodostamisesta lomitusta hallinnoiville kunnille ja MTK-liitoille. Toiveemme on, että esittäisimme Melalle samansuuntaisen alueen lomituksen hallinnolliseksi yksiköksi.

Melan tavoite on, että jatkossa lomituspäiväyksikössä tulee olla 40 – 50 000 lomituspäivää. Melan tilastojen mukaan Pöytyän, Salon ja Vehmaan yksiköiden lomituspäiviä on vuonna 2022 yht. 39 800 lomituspäivää (arvio). Tässä mukana on Länsi-Uusimaa ja eteläinen Satakunta, Somero kuuluu Sysmän yksikköön tästä vuodesta alkaen.

Somero on valmis maakunnalliseen yhteistyöhön. Mela ei ole kysynyt lomituksen hallinnoinnista kunnilta, jotka eivät hallinnoi yksikköä.

Hallinnoivat kunnat ovat vastanneet Melalle paikallisyksikköjen hallinnoinnista kesällä 2019.

Vehmaa on valmis maakunnalliseen yhteistyöhön, myös hoitamaan maakunnallista hallinnointia.

Pöytyä on valmis maakunnalliseen yhteistyöhön ja tarjoamaan tiloja maakunnallisessa yhteistyössä.

Salo on valmis maakunnalliseen yhteistyöhön ja jatkamaan hallinnointia. Salon lomituspäiväyksikön siirtymästä 1.4.2020 alkaen rakennusvalvonnan alle hallintopalveluista.

Tuomas Levomäki totesi, että yrittäjälle lomatoimiston sijainti ei ole merkittävä. Asiointi tapahtuu sähköisesti. Lomittajien kannalta etäisyys tilalle on merkittävä, koska lomittajan työ on kaksijakoinen vuorokauden aikana. Palvelupisteitä tarvitaan maakuntaan muutama yhden hallinnollisen keskuksen lisäksi. Ruotsinkielinen alue kuuluu myös maakuntaan, Salo hoitaa nyt ruotsinkielisen alueen täällä.

MTK-Varsinais-Suomen kannalta maakunnallinen hallintomalli sopii, mutta keskustelua on ollut myös laajemmasta hallinnollisesta alueesta.

Osanottajat päätyivät ehdottamaan lomituksen hallintoalueeksi laajempaa aluetta, mihin kuuluvat lomitussyksiköistä Salo, Pöytyä, Vehmaa ja Honkajoki sekä lisäksi Someron kaupunki. Alue kattaa Varsinais-Suomen ja Satakunnan maakuntien alueet sekä Salon yksikön kautta Länsi-Uudenmaan. Yksikkö hoitaa myös ruotsinkielisen Turunmaan ja Länsi-Uudenmaan rannikon.

MTK-Varsinais-Suomen johtokunta käsittelee asian yllä olevan ehdotuksen mukaisesti 13.1.2020. Kunnanjohtajat esittelevät asiaa myös näin kunnanhallitusten kokouksissa tammikuussa. Mela on pyytänyt vastausta kunnilta ja MTK-Varsinais-Suomelta 31.1.2020 mennessä.

Muistion vakuudeksi

Aino Launto-Tiuttu
MTK-Varsinais-Suomi